

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2014

UDDEVALLA
LOKALAVDELNING

FRILUFTS
FRÄMJANDET

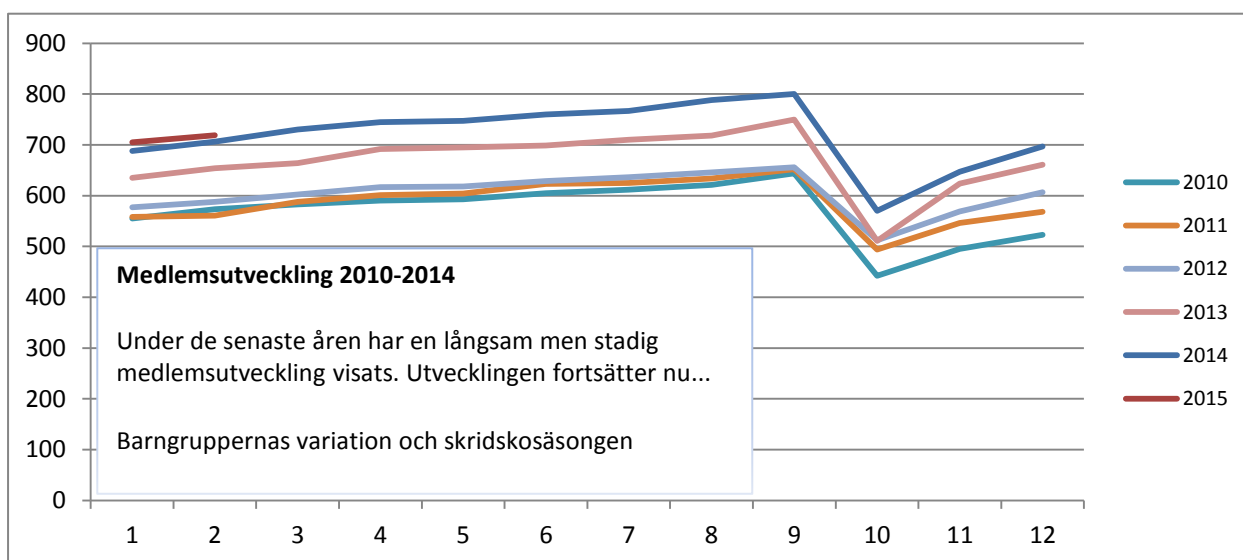


MEDLEMSKAP OCH UTVECKLING

Under 2014 kan Uddevalla lokalavdelning av Friluftsförbundet summera en verksamhet som i alla väsentliga delar svarar väl mot verksamhetsplan och ambitioner. Medlemstalet ökar långsamt och säkert och ekonomin är i balans. Även i år har Vardagsvandringarna, och barnverksamheten med sin kontinuerliga verksamhet haft stor betydelse för att vår avdelning utvecklas.

Långfärdsskridskoåkning kräver is och detta var en bristvara. Kajakpaddling finner formerna och börjar vara etablerad verksamhet om än i liten skala.

I september, när medlemsåret skiftar, var vi glädjande nog 800 medlemmar, en stor ökning under året. Medlemstal och medlemsprofil är en ständig mätare på föreningens hälsa, och ambitionen är att nå ut till fler aktiva medlemmar i åldrarna mellan barngrupperna och vardagsvandringarna, men strävan efter kvalitet betyder också att vi gärna växer sakta så att vi hinner med i utveckling av ledare och aktiviteter. Att öka antalet utbildade ledare ser vi som en viktig väg att gå för att kunna ge medlemmarna bra friluftsupplevelser. Just nu har vi ca 60 ledare vilket är en utveckling som inte håller jämna steg med medlemsutvecklingen. Vi välkomnar alla medlemmar att ta del i, och påverka, våra aktiviteter.



MÖTESPLATSER OCH KONTAKT

Äventyrsdagen vid Åleslån och Hällerstugan i september och Gammaldags jultorg på Stora torget i Uddevalla är traditionsenligt de två stora aktiviteter där Uddevalla lokalavdelning syns inför allmänheten.

Äventyrsdagen ger fina möjligheter att visa vad vi gör i en friluftsmiljö, och vi ser att barn och vuxna återkommer för små och stora äventyr. Prova-på-paddling och linbana återkommer, liksom tunnbrödsbakning och krabbelurer. Mulle finns på plats och samarbetet med andra föreningar har en bra mötesplats här för vidare utveckling. I år deltog fler föreningar än vanligt; Svampsällskapet Musseronen, Naturskyddsföreningen, Uddevalla sportfiskeförening och två av ortens konstnärer.

Konstvandring i Södra Bohuslän innebar att många hundra besökare under påskveckan och helgen kunde se verk av sex av ortens konstnärer längs vägen mellan Åleslån och Hällerstugan. Roligt att båda arrangörsgруппerna kunde vidga sin vänkrets.

Vi välkomnar alla andra organisationer att besöka Åleslån med sina aktiviteter.



Jultorget är ett fantastiskt tillfälle att möta och samtala kring friluftsliv med Uddevallaborna, samtidigt som man äter en våffla... Mulle fanns på plats även här och Mullekojan var spännande att krypa in i för många barn. Tyvärr blev söndagen en miserabel dag pga regn och blåst.

Fackeltåget mellan Åleslån och Hällerstugan är uppskattad avslutning på höstterminen i vintermörkret. Ca 65 deltagare grillade, fikade, pratade och umgicks i stugvärmen för att sedan leta sig hemåt med sin fackla i adventskvällen.

Vi fortsätter att utveckla kansliet och föreningslokalen med tematräffar och studiecirkelar med gruppen kanslivolontärer som motor.

Hällerstugan – och serveringen där – är en institution som uppskattas av många under vintersäsongen, och verksamheten fungerar bra tack vare idoga insatser från många medlemmar, med bakning, eldning och trevligt värdskap på vintersöndagarna. Med nytt tak ser vi möjligheterna att fortsätta utveckla denna mötesplats.

Vi varvar våra medlemsaktiviteter, som ger ett mervärde till våra medlemmar, med öppna aktiviteter där vi möter allmänheten och skapar kontaktytor utåt.



Vardagsvandrarerna genomförde en mycket uppskattad fjällresa till Gjendebu, Jotunheimen under hösten.

KANSLIET

Vi träffas, trivs och förenar nytta med nöje. Vårt kära Främjarhus på Nonnens väg behöver pysslas om, liksom alla dess materiella ting. Kanslivolontärerna är en resurs för både styrelse, kommittéer och medlemmar i stort. Det geografiska läget på kansliet är nog det mest optimala vi kan önska oss. Enda nackdelen är att det känns trångt när vi är fler än tjugo personer runt bordet.

PROFILKLÄDER

Under året har tre samlade inköp gjorts av profilkläder. Ungefär hälften av de aktiva ledarna har tagit tillfället i akt att köpa skaljackor, tröjor mm till starkt subventionerade priser.

UTHYRNING – SERVICE

Uthyrningen av utrustning har varit som beräknat – ganska låg, men ger ändå en stadig inkomst som väl täcker kostnaderna även detta år.

Två nya och en begagnad kajak har inköpts för att modernisera flottan.

OMVÄRLDEN OCH SAMVERKAN

Flera aktiviteter och löpande verksamhet har uppmärksammats av lokala media.

I Studieförbundets ”framtidsgårdar” på Bohusläns museum medverkade vi med information.

Hälso nätverk, Seniorsmäs sa, Anhörigcentralen mm är kanaler där vi medverkar och skapar många nyttiga kontakter och som spelar en viktig social roll för att aktivera Uddevallaborna.

Vi hade i år ingen representation på Ungdomsstämman och Riksstämman.

Varje vår samlar Naturvårdsverket till två dagars ”Tankesmedja för friluftsliv” på Djurönästets konferensanläggning på Värmdö. Uddevalla lokalavdelning har deltagit tidigare år och arrangemanget är energigivande för fortsatt arbete. Hans Rengman deltog. Dokumentation finns på: <http://www.naturvardsverket.se/Kalendarium/Dokumentation-fran-seminarier/Tankesmedja-for-friluftsliv-2014/>.

BIOLOGISK MÅNGFALD

I samarbete med övriga föreningar i kommunen där natur och friluftsliv är centrum skapas varje termin aktivitetsfoldern Biologisk Mångfald som serverar en lång rad spännande arrangemang. Vi ser det som stimulerande att detta samarbete leder till kontakter mellan föreningarna även vid sidan av foldern, t ex i vår Äventyrsdag. Foldern finns på: <http://www.uddevalla.se/download/18.57aee4fd14b38947d061365b/1423121035397/Biologisk+m%C3%A5ngfald+2015+v%C3%A5r.pdf>.

SKOGSRUPPEN

På initiativ från Naturskyddsföreningen påbörjas diskussioner kring skogliga frågor och friluftslivet i kommunen. Vi deltog också gemensamt i Naturskyddsföreningens distriktskonferens i Tiveden under hösten.

BÄVEÅNS VATTENRÅD

Bäveåns vattenråd är en sammanslutning av de kommuner, föreningar, företag och markägare som har intresse av att Bäveån som vattendrag och vattenresurs vårdas. Friluftsförbundets styrelse har sett det som viktigt att delta i arbetet och bidra med erfarenheter utifrån friluftslivets horisont. Hans Rengman har ingått i vattenrådets styrgrupp.

STUDIEFRÄMJANDET

Studieförbundet stöttar vår lokalavdelning på flera sätt och vi har tät och nära kontakt. Ett viktigt område är vår vidareutbildning av ledare och funktionärer. Hjärt- lung räddning och Första hjälpen för



barn är viktig återkommande vidareutbildning. Vi arbetar för att såväl ledare som deltagare ska kunna känna sig trygga i sina roller och aktiviteter. Våra ledare från lokalavdelningen har också deltagit i SFs egen ledarutbildning L1 för att utvecklas.

Vår ledare Bengt Orsmalm invaldes i SFs styrelse vid årsmötet. Åsa Persdotter sitter där sedan tidigare år.

ÖVRIGA MEDLEMSKAP OCH ENGAGEMANG

Uddevalla lokal-TV, Bohusläns föreningsarkiv, Säterbo Samfällighetsförening (Åleslän). Vi säljer också bra funktionskläder från Ullmax. Försäljning görs via kansliet, på arbetsplatsen, direkt till ledare och medlemmar, men även via Ullmax webbshop - vilket även ger ett gott tillskott i kassan.. Ansvariga är Eva Simonsson och Junis Lindqvist,.

REMISSER OCH YTTRANDE

I samverkan med Naturskyddsföreningen har FFUA lämnat synpunkter till Länsstyrelsen i deras beredning av frågan om eventuell naturreservatsbildning när Bulids skjutfält överlämnas av militären. Länsstyrelsens förslag (i feb 2015) är att ett statligt naturreservat bildas. Vi bedömer att dialogen har påverkat beslutet positivt.

PROJEKT MED EXTERN FINANSIERING

Inga större projekt kring utveckling av verksamheten har bedrivits under 2014.

ORGANISATION

Ambitionen att skapa ansvarsområden och engagemang utanför styrelsens krets finns kvar. Grenledare för barnverksamheten har förstärkts med en person

Stuggruppen och Ledgruppen, med tre medlemmar vardera – och med vilterledsgruppen som en undergrupp med två deltagare svarar för långsiktig planering av resp områden, och samlar även till praktiska insatser.

Vi ser det som viktigt att engagera fler personer i stimulerande arbete inom lokalavdelningen, men känner viss oro över svårigheterna att rekrytera medarbetare för ledarrollen och andra uppdrag. Framförallt saknar vi yngre medlemmars engagemang eftersom det är en viktig nyckel till förnyelse och kontinuitet.

Styrelsen är av den klara uppfattningen att vår lokalavdelning med så stor verksamhet behöver en bredd och kontinuerlig stadga i ledningen – styrelsen, grenledare och andra ansvarsroller – och när allt mer av de ideella ansvarsområdena faller tillbaka på styrelsens ledamöter kan arbetet kännas tungt. Det är viktigt att inte styrelsearbetet uppfattas som så betungande att ingen vågar ta på sig en förtroendevald roll.

INFORMATION

Vi har nu sänt elektroniska medlemsbrev till alla medlemmar, till ledare och funktionärer och till intresserade i olika grenar vid ett flertal tillfällen och är en av de LA som utnyttjar denna service från regionen flitigast. Trots att vi ser fördelar med information på papper t ex när fortfarande många medlemmar inte använder sin e-post i vardagen ser vi hur alltmer information flyttar över i

elektronisk form. Glädjande är att andelen medlemmar med aktiv e-post sakta ökar. Vi hoppas att du som medlem ska känna att du får aktuell information även i framtiden.

Aktivitetskalendern på webbplatsen ska nu alltid vara aktuell med de aktiviteter vi erbjuder. Våra allmänna aktiviteter, kajakturer, vandringar och vardagsvandranas program finns dessutom att hämta från webbplatsen: <http://www.friluftsframjandet.se/uddevalla>

Facebook är en viktig kanal för många idag och det är roligt att se att vår sida där sakta men säkert får allt fler följare och att fler medlemmar gör inlägg. På så sätt är vi många som hjälper till att sprida en bra bild av Friluftsförbundet. Snabbheten och närvaron är viktig att dra nytta av och likaså möjligheterna att ta del av deltagarnas bilder och kommentarer.

Kontakten med medlemmar och allmänhet, för information, hyra mm har under året skötts av medlemmar i styrelsen och ordföranden, genom ett jourssystem över kanslitelefonen.

STUGOR OCH LEDER

STUGORNA

Våra stugor är en stor del av Lokalavdelningens verksamhet och en viktig del för besökarna i respektive stuga. Uthyrningen ökar något och vi ser gärna att stugorna utnyttjas mer av medlemmar och andra.

Under året har medlemmar i stuggruppen vid ett 10-tal tillfällen utfört arbeten vid föreningens stugor. Framförallt har det gällt insatser efter omläggning av yttertak på Hällerstugan men även en del snickeriarbeten, reparation av fönster, omfogning av skorstenen mm.



Vedhanteringen i stugorna är omfattande och balansen mellan tillgång och åtgång är ibland svår. Särskilt i Kåtan med många besökare är vedförbrukningen stor, och brist på ved ger en risk att besökare ger sig på skog eller byggnader. Stuggruppen har också sågat och kört ut ved till Hällerstugan och Krokestugan. Björn Häggman har vid flera tillfällen varit till värdefull hjälp vid transporter med sin terränggående 6-hjulning.

Thordénstiftelsen har beviljat ett anslag på 100 000 för att bygga åtta nya miljöanpassade multrumtoaletter på Herrestadsfjället. Dessa ska ersätta de gamla och ohygieniska.

Vi uppmanar alla medlemmar, men också övriga vandrare, som är ute på leder och runt stugorna att hålla ögon och öron öppna för det som verkar tokigt, samt att lära ut ett gott hushållande vid eldning, när det finns anledning att upplysa andra besökare om detta.

Hällerstugan

Stugan har hållits öppen under våren med försäljning av hembakta bullar och sista gången även våfflor. Under hösten endast som värmestuga med grillmöjligheter.

Glädjande är att uthyrningen av stugan har börjat öka, och att även våra egna medlemmar och barngrupper börjar hitta dit, men också att grupper från olika skolor i kommunen har möjlighet att komma.

Taket på Hällerstugan har lagts om, med ekonomiskt bidrag från Uddevalla kommun, och ska nu skydda stugan i många år framöver. Utöver fackmannahjälp har många ideella timmar lagts ner av medlemmarna. Reparation av skador i fasaden pågår och myrangrepp har sanerats.

Även i år på 1:a advent genomfördes ett lyckat fackeltåg. ett 65-tal personer hade letat sig till Åleslån för att sedan i facklans sken vandra upp till Hällerstugan. Härligt trångt i stugan med blandat barn och vuxna.

Krokestugan

Besökarantalet i stugan är väderberoende. Vid snö, is eller sol, så är det mycket besökare både i och utanför stugan, och vid sämre väder så är det glesare med besökare. Fortsatt underhållsarbete har gjorts under året. Inredning och utrustning har setts över och vi hoppas att stugan kan användas och hyras ut i högre grad. Marknadsföringen kring öppethållandet har ökats.

Stugan hålls öppen söndagar jan-mars som värmestuga.

Kärrestugan

Denna vackra stuga med sitt fina läge vid Kärrevattnet har alldeles för få besökare. Stugans behov av renovering kvarstår. Stugan har hållits öppen söndagar jan-mars som värmestuga.

Kölnestugan

Eftersom stugan är öppen året runt, är det svårt att beräkna besökarantalet, men det är många vandrare, jägare och övriga som hittar till denna lilla pärla.

Kåtan

Kåtan har ofta besökare, och är ett populärt och uppskattat utflyktsmål. Många förbipasserande vandrare på Bohusleden övernattar här. Under hösten har en av strövargrupperna tagit stugan som sin speciella plats, och deltar i skötsel och tillsyn. Detta är ett bra exempel på hur verksamheterna stöttar varandra.

SKID- OCH VANDRINGSLEDERNA PÅ HERRESTADSFJÄLLET

Vandringslederna på Herrestadsfjället är i behov av kontinuerlig tillsyn, med röjning, skyltning och underhåll. Under sommarhalvåret 2014 har Bror Widén, UIS tillsammans med våra medlemmar och med stöd från Friluftsrådet och Uddevalla kommun fortsatt röja och märka upp de leder som är mest i bruk.

Efter många år utan större underhåll av våra skidleder behövdes en större insats. En grupp av medlemmar ur Friluftsrådet, Uddevalla lokalavdelning och



andra skidåkare från t.ex. Uddevalla SK samlades under hösten vid flera tillfällen för att bättra på våra gamla skidleder mellan Näset – Hällerstugan – Kåtan. Lederna markerades på traditionellt sätt med gula ringar på träd och kompletterades med gula ledkryss på öppna terrängavsnitten som t.ex. mossar. Skidspåren har breddats och röjts från sly. Vissa markarbeten som att ta bort stenar och stora tuvor har även utförts. Det återstår på vissa sträckor mycket arbete men skidlederna mellan Näset och Hällerstugan har numera en acceptabel standard.

BOHUSLEDEN

FFUA ansvarar för sträckan från Stenshult till kommungränsen mot Munkedal. Leden är nu uppdelad i 4 delar, där respektive ledansvarig kontrollerar märkning, röjningsbehov och övrig inventering.

BARNVERKSAMHET

Totalt deltog under året 120 barn i vår barnverksamhet, varav ca 30 barn inom Mulle i förskolan. Vi ser i år en viss minskning då ledarna för två grupper slutar och där barnen inte går in i andra grupper. Glädjande är att vi haft både Familjemulle och Äventyrligta familjen under året.



Intresset för grupperna är stort och det finns en kö som vi dessvärre inte har kunnat tillgodose då det är svårt att nyrekrytera ledare. Två ledare har deltagit i ledarutbildning och ett flertal har deltagit i våra egna vidareutbildningar och träffar. Vi välkomnar alla medlemmars möjligheter till hjälp genom att medverka som ledare eller genom att stötta våra nuvarande och nya ledare i deras grupper.

Skolloven bjöd på aktiviteter öppna även för barn utanför Friluftsrämjandet - bland annat vandringar och pyssel i Sanders Dalar och Emaus.

SKOGSMULLE I FÖRSKOLAN

Vi har sedan några år tre anslutna förskolor, Lancaster, Pärlan och Äsperöd. Under året avslutades gruppen vid Pärlan i o m administrativa ägarförändringar där.

EJ GENOMFÖRT

Några initiativ i verksamhetsplanen för 2014 som tyvärr inte har genomförts kan kommenteras kortfattat som underlag för analys och eftertänksamhet inför framtiden.

Den centrala webbaserade kursen kring Friluftsförbundets värdegrund och basinformation, som ledare förväntas genomföra som självstudium väcker inte stor entusiasm. Kursen är grund för att delta i ledarkurser mm så vi uppmanar alla medlemmar att genomföra kursen!

Arbetet med sociala krav på ledare och funktionärer avvaktar i väntan på tydligare riktlinjer och material från riks.

I samtliga fall hoppas vi från styrelsen att vi ska kunna komma tillbaka i någon form och välkomnar medlemmarnas medverkan.



AKTIVITETER I SEKTIONERNA

VARDAGSVANDRARNNA

Detta år började liksom tidigare år, med ledarträff på Nonnens väg, i vårt kära Främjarhus, för planering av vårens vandringar. Den 12 mars på Bohusläns Museum, presenterades sedan programmet, alla ansvariga ledare och med bildvisning från 2014 års vandringar.



Hösten började med upptaktsträff på Ålslån och Hällerstugan, även detta liksom tidigare år. Efter två intensiva vandringssäsonger var det då åter dags för sedvanlig avslutning i Bjursjöstugan.

Vardagsvandrarerna är även en stor resurs i övrigt. Vi hjälper till vid olika evenemang såsom Äventyrsdagen, olika mäsddagar, oftast på Museet, Gammaldags Jultorg mm.

Ansvariga ledare för årets olika vandringar har varit:

Lars Albinsson, Lillian Andersson, Gösta Bernhardsson, Birgit och Sven-Erik Carlsson, Margareta Eriksson, Berit och Rune Eriksson, Bengt Gunnarsson, Weine Gustavson, Rune Johansson, GunInger Lindskog, Stig Nilsson, Leif Olsson, Bertil Pettersson, Ingrid Wockatz, Georg Paulsson, Nore Berntsson och Anita Wireby

Ett särskilt TACK till Maria Bäckman på Studieförbundet för all hjälp och till Maj-Britt Jonasson som i ord och bild dokumenterat många av vandringarna.

Våren:

10	Måndagsvandringar har samlat	397 personer
10	Onsdagsvandringar har samlat	348 personer
8	Torsdagsvandringar har samlat	101 personer

Hösten:

10	Måndagsvandringar har samlat	277 personer
10	Onsdagsvandringar har samlat	317 personer
10	Torsdagsvandringar har samlat	80 personer

12 mars	Bohusläns Museum	90 personer
27 aug.	Ålslån – Hällerstugan	90 personer
Aug.-sept.	Fjällresa, Gjendebu Jotunheimen	52 personer
12 nov.	Bjursjöstugan	85 personer

Det är nu tio år sedan Torsdagsgruppen startade. I samarbete med Apoteket, Hälsoåret 2004, där vi lanserade stavgång, blev det ett naturligt steg att fortsätta med ännu en grupp vardagsvandrarare. Allt för att befrämja folkhälsan.

Vardagsvandrarernas arbetsgrupp:

Nore Berntsson, GunInger Lindskog, Birgitta Wahlberg och Anita Wireby.

Vår representant i styrelsen är Birgitta Wahlberg.

VANDRA-SÖNDAG

Nyhet för i år är att andra söndagen i varje månad har lanserats som en dag för vandring på Herrestadsfjället. Svårighetsgrad och inriktning varierar mellan 5 och 12 km och i varierande terräng. Turerna har varit uppskattade och samlar lagom stora grupper återkommande vandrare.

LIVSKRAFT

Studieförbundet i väst och Göteborgs Botaniska trädgård har i samarbete tagit fram ett mycket fint studiematerial som bygger på både forskning och på praktiska erfarenheter. Syftet med materialet är att få ökad kunskap inom området natur och hälsa och därmed få möjlighet att öka sin livskvalité. Naturens och deltagarnas egna resurser är utgångspunkten och som en "röd tråd" löper ett friskfokus där vi utgår från det som är friskt och positivt. Vår grupp här i Uddevalla är nu inne på tredje året och vi kommer att fortsätta länge till.



FRIVUX

Frivux består av 17 st damer. Startade 2014 med en gemensam middag hos en av deltagarna där vi tittade på bilder från de gemensamma utflykterna.

I februari hade vi en träff där vi planerade inför våren.

Rundvandring: Mars Mollön med lite fågelskådning.

April: utflykt till Hornborgarsjön med fågelskådning.

Maj :utflykt till Sjötorp med övernattnig och cykeltur utefter Göta Kanal.

Juni: Utflykt med västkuststiftelsen till Trossö,Kalvö och Lindö.

Juni och aug: Kajakturer med Hans R.

Sept t o m dec: Spontana vandringar på fjället.

Eva Simonsson

LÅNGFÄRDSSKRIDSKO

Första ledarledda turen hade vi den 14 januari på St Hellesvattnet. 3 damer och 12 herrar. Ledare var Ingemar Nilsson och Bengt Orsmalm. 14 januari fortsatte vi med iskunskapscirkeIn (startade den 3/12 2013)med två teoripass och ett praktikpass på naturis den 25 januari, vi var 10 deltagare. Lena o Lars Wasshede, Ingemar Nilsson och Bengt Orsmalm höll i cirkeln. Den 26 januari hade vi tre grupper på Holmevattnet som samlade 20 damer och 21 herrar, ledare var Anders Savik, Janolof, Hans Österberg och Åsa Persdotter. 27 januari hade vi ledardrill på Holmevattnet och Tresticklan.

Spanade is gjorde vi på Grindsby vatten den 3 februari och på Vanderydsvatten den 5 februari. Ledarledd tur på Grindsby vatten den 4 februari med 5 herrar. Plurrövning utlystes den 6 februari på Bjursjön ledartrion Åsa. Ingemar och Lars var beredda men ingen kom på denna övning. 8 februari hade vi så en tur på Grindsbyvatten. Åsa och Ingemar ledde denna med 5 damer och 7 herrar. 9 februari hade vi 2 grupper på Övre och Nedre Tresticklan, dessa leddes av Lena Wasshede, Bengt Orsmalm, Ingemar Nilsson och Marion, vi var 8 damer och 8 herrar. 10,11,och 12 februari var det enbart ledare som drillades på is med våriskaraktär ledda av Bengt Orsmalm på denna mycket dåliga is åkte 2 damer 8 herrar. På den sista turen praktiserades även oplanerad vakuppgång.



29 mars hade vi sedvanlig avslutning på Vann föregående av en kulturvandring på del av Soteleden, vi var 15 till bords.

Väl taggade inför fortsatt verksamhet hade vi ledarmöte den 19 oktober, där schema lades och diverse frågor diskuterades.

Vi har slipat formen i Slättbergshallen i Trollhättan i väntan på naturis. Vi var där 1:a, 8:e och 15 december med totalt 2 damer och 8 herrar. 28 december hade Åsa och Marion en tur på Bergs vatten på Bokenäs med 6 damer och 5 herrar. 29 december hade vi två grupper på två sjöar, dels på Grindsby vatten och dels på Kollungeröds vatten. 4 damer och 11 herrar. Efter skridskoturen hade vi after-skate hemma i Jan Stahlns kök. Väl tillbaka i Uddevalla rekade Ingemar Nilsson och Bengt Orsmalm av Byfjorden. Hård fin is under ett tunt snölager bjöds. 30 december stod fyra ledare på isen vid Gustafsberg för tur ut till Uddevalla bron. Några dagar efter kom stormen Svea och tog isen med sig.

Säsongen var kort men på många sätt lärorik. Vi var totalt 57 damer och 103 herrar som åkte 351 km. ett tack till studieförbundet Maria samt till Munkedal för gott samarbete under säsongen tackar Studieförbundet, Maria Bäckman samt Munkedals LA för gott samarbete under säsongen.

Bengt Orsmalm, Richard Orsmalm

KAJAK

Paddlingsverksamheten börjar nu åter finna formen. Kvällspaddling på hemmavatten innebär Byfjorden, Havstensfjorden och sjöarna på Herrestadsfjället under torsdagskvällarna maj-juni och augusti-september. Vid några tillfällen har nybörjarturer kompletterats. Sammanlagt har ett tjugotal turer genomförts med varierande antal deltagare. Vi tackar också de ledare från grannföreningarna som deltagit för att stötta upp vår verksamhet. Samarbete med Lysekils LA kring bassängträning och turer i havsbandet vidgar vyerna. Även i år fann vi marelden vid de sena höstturena.

En prova-på-dag i Vrångevattnet – lockade ca 10 intresserade som provade paddling för första gången, med instruktion på vattnet. Tre dagturer i skärgården samlade en liten skara deltagare och erbjöd fint sommarväder.



Medverkan i paddlingsaktiviteterna i mässan Nordic Outdoor i Göteborg samt vid Främjardagen vid Dalslands kanotmaraton i Bengtsfors, där tredje plats i SM i kamraträdning medfördes hem till Uddevalla.

Två nya kajaker, och en begagnad har utökat flottan och underlättar gruppturerna.

Hans Rengman

BARNVERKSAMHET

10 grupper - Knytte 3, Mulle 2, Strövare 3, Familjemulle 1 och Äventyrliga familjen 1
3 förskolor med Mulle i förskolan - (Åsperöd, Lancaster och Pärlan)

Skredsvik 3 - Kn, Mu, Str, Ä-fam

Åleslån 2 - Str, fam-M

Sanders dalar 1 - Kn

Färgelanda/Stigen 2 - Mu Str

Knytte 23 (24), Mulle 20 (40), Strövare 30 (39) = Summa 73 (103)

F-Mulle 13

Ä-Fam 8 ??

Mulle i fsk ? (37)

Totalt 127 (140) barn i vår barnverksamhet. (2014 års siffror inom parentes.)

Många barn i olika åldrar får alltså ta del av en bra friluftsverksamhet och det finns alltid barn i kö. Med detta är vi nöjda och tackar alla ledare som ställer upp. Antalet barn varierar från år till år med gruppernas naturliga utveckling och ledartillgång. Nya ledare har utbildats. Försöken med Familjemulle och Äventyrliga familjen är trevliga nytillskott som samlar lite större åldersspann och ger familjerna gemensamma aktiviteter.

Skollovsaktiviteter

Nytt för i år är att spontana skollovsaktiviteter nu blivit regelbundet återkommande och vi bidrar med dem i Uddevalla kommuns program.

Sportlovet: 18/2 Militärtält i Sanders Dalar med tipspromenad och pyssel. Ca. 25 barn och vuxna. Ledare: Maria Möller

Höstlovet 27/10 Emaus. Tipspromenad med fågelmaters skapande i slutet. Sagostund i ett vindskydd. Ca. 35 barn och vuxna. Ledare: Maria Möller och Hanna Wallin

Jullovat 30/12. Bingo-vandring för korta ben med spännande julinslag i skogen. Åleslån- Hällerstugan i ett snöigt vinterlandskap. Korvgrillning och sagostund vid brasan i Hällerstugan. 13 barn och 9 vuxna. Ledare: Maria Möller och Hanna Wallin



Skogsknytte

Skredsvik

Vid nästan varje träff samlas vi vid parkeringen till badplatsen i Viken, Skredsvik och går gemensamt ner till vår Knytte-plats vid stranden. Vi går alltid samma väg till vår samlingsplats. På vägen dit brukar vi titta in till hönorna som bor i hönshuset nära parkeringen, stanna vid ett träd och prata om hur trädet förändrats sedan vi var där sist, titta på myrorna i myrstacken och lyssna på ljuden innan vi kommer fram till stranden. Vi leker och sjunger tillsammans och tittar på och pratar om olika saker i naturen. Varje gång leker vi lekar bl a "Ballongleken" och "Kom alla mina Knyttebarn" tillsammans innan vi slutar. Under våren 2014 har Knytte-gruppen träffats sex söndagar från mitten av mars till början av juni. Vi har haft tio barn födda 2009 till 2011, åtta flickor och två pojkar, och två ordinarie ledare: Martin Blom och Ida Revelj. Föräldrar har varit med och vissa träffar har även syskon samt mor- och farföräldrar varit med.



Under våren har vi t.ex. titta på vårtecken, undersökt utseendet på knopparna på träden för att veta vilka träden är, lyssnat på sagan om hur Mulle kom till, gått Muller aktivitetsspår, sett grodyngel, pratat om hur man kan göra om man går vilse ("Hitta Vilse"), tillagat nässelsoppa på stormkök, varit "Kusträddare" och spikat upp material på en plank som skall grävas fram senare, gjort konstverk i skogen, vandrat till utsiktsplats, pratat om Allemansrätten. På avslutningen i början av juni byggde vi en tillfällig tipi med hjälp av föräldrarna, gjorde hajkbananer och grillade korv.

Under hösten 2014 har Knytte-gruppen träffats fem tillfällen från mitten av september till början av november. Vi har haft sju barn födda 2010 och 2011, fem flickor och två pojkar, och två ordinarie ledare: Ida Revelj och Malin Sjöström. Föräldrar har varit med och vissa träffar har även syskon, morbröder samt mor- och farföräldrar varit med.

Under hösten har vi t.ex. tittat på hösttecken så som svampar och fina färger på löven, tittat efter olika nyanser i naturen, gjorde "äppelgott" med kanel och socker på stormköket av egenplockade vildäpplen, naturbingo, kollade olikheter och likheter på insekter med hjälp av lappar, plockade kottar och gjorde olika lekar med dem som innebar bl a att räkna, uppskatta och kasta, vandrat till utsiktsplats, klättrat i träd, pratat om "Hitta Vilse" och gjort övningar för att träna vad man skall göra om man kommer bort från mamma och pappa (ropa, bygga koja, lägga pinnar på rad etc). På avslutningen träffades vi på Åleslån där vi gick Muller aktivitetsspår där Mulle på slutet gömt två skatter med russinpaket, poppade popcorn över elden och gjorde tacos på Murrikan som vi lånat från Naturskolan.

Sanders Dalar

Under första terminen följde letade vi vårtecken, vi gjorde barkbåtar och hade tävling med dem i bäcken, vi letade insekter och gjorde insekshotell. Andra terminen träffade vi Skräplisa, gick på fågelskådning, gjorde fågelmat, testade Geocash, hade Hitta Vilse tema och vi hade avslutning på Åleslån där vi gjorde "jul för skogen" med att klä en ätbar gran och dansade runt den. Vt 7 barn, ht 6 barn. Ledare: Marika Hansson, Hanna Wallin.

Bjursjön

Vi har under året haft en knytte-grupp på sex barn och två ledare som har träffats totalt 10 gånger under året uppdelat på fem vardera termin. Gruppen har samlats vid Bjursjöns övre parkering och har därefter gått en utplanerad stig genom skogen till vår samlingsplats vid sjön.

Leken har stått i centrum och barnen har genom olika aktiviteter fått bekanta sig med skogen.

Dagen har startat med att Maria nyckelpiga hälsat alla välkomna genom en namnlek. Vi har därefter haft en transportstäcka till vår stig med bilder utsatta "Mulle's aktivitetsbana" där barnen fått prova på saker som att gå som älgar eller gå baklänges tittande över axeln, smyga som indianer och att gå balansgång på ett nerfallet träd.

När vi sedan kommit in på vår stig så har vi haft olika stationer. Där har vi bla studerat en myrstack under året och tittat på myror genom lupp, samlat på löv i olika färger under hösten, haft ett sångträd med pekbilder, kastat kottar och studerat djurspillning. Barnen har fått genom att använda sin fantasi lära sig att naturen kan vara den bästa lekplatsen, där man kan använda sig av skogens rikedom och lite fantasi.

När vi anlänt till vår knytte plats så har vi ätit en medhavd fika eller grillat korv. Dagen har därefter avslutats med gemensamma lekar och en avslutningsramsa.

Andreas har gått en ledarutbildning under hösten och Rikard kommer att gå en under våren 2015.

Vi har under året arbetat på att få stabilitet i vår grupp och lyckats behålla de allra flesta av barnen. Men vi har även under hösten uttryckt en gemensam önskan om att utveckla gruppen med flera barn och nya aktiviteter. Vi har arbetat med att marknadsföra oss genom dagis, grannar, fråga andra ledare och lapp uppsatt på lca skapa fler barn. I nuläget har vi fått ihop nio barn och har stora förhoppningar om ett spännande 2015.

Rikard Sjökvist och Andreas Skälegård.

Skogsmulle

Stigen/Färgelanda

Gruppen består fortfarande av 13 stycken barn födda 09-10-11. Det finns ett stort intresse i kommunen att ha barnen med i Mulle, vilket är jättekul! 6 barn står på kö om någon eventuellt hoppar av den nuvarande gruppen.

26/1 var vår första träff i Färgelanda. 11 barn närvarade och åkte pulka tillsammans med strövarbarnen. Vi grillade tillsammans och sedan delade vi upp oss mullebarn för sig och strövarare för sig. Vi letade efter spår i snön och pratade om grävling och rådjur som vi fick se tydliga spår ifrån.

23/2 var vår andra träff i Färgelanda. 8 barn deltog och vi pratade om ekorren. På väg till granen hade vi även aktivitetskort. Vi samlade kottar som ekorren gillar och gjorde kottdjur och prickade även med kottar i en ring. Som avslutning gjorde vi en mulletårta och lekte byta träd.

6/4 var vår tredje träff och 11 barn deltog. Denna gång pratade vi om nyckelpigan och sjöng om nyckelpigor. Letade efter samma antal prickar som nyckelpigan på kortet..(se bild) Sedan fick barnen gå en bana i skogen, där vi placerat ut föremål som inte ska finnas i naturen. Barnen fick memorera och säga vad de kom ihåg att de hade sett som inte skulle vara där.

27/4 var vår fjärde träff i Stigen 9 barn deltog och skräp Maja kom på besök. Barnen lärde henne att inte skräpa mer och det fick hon lova att aldrig göra om. På vägen till granen hittade vi en stor myrstack och gjorde ett experiment med vitsippor. Vid granen tillverkade vi tavlor av naturmaterial. Sedan tog vi fram en planka satte fast en bulle, ett bananskal och en aluminiumburk som vi sedan vände ner i jorden för att kolla nästa gång. (vad har hänt)

18/5 var vår femte träff i Ellenö 11 barn deltog. Vi paddlade kanot tillsammans med strövarbarnen och grillade tillsammans. Vid strandkanten passade vi på att håva för att se vad för djur som lever där. Vi besökte myrstacken oj som de jobbade i solskenet.

Juni fick bli vår avslutningsmånad o denna gång i stigen. 11 barn kom även denna gång. Mulle kom och bjöd alla barn på tårta som tack för alla mulletårter som han fått under terminen. Vi lekte lekar och kollade vår planka som vi vänt ner mot jorden. Tänka sig bara aluminiumburken fanns kvar.

7 september 2014 träffades vi första gången vid Åleslån, detta har vi som tradition varje år, för att så många som möjligt skall få se vilket fantastiskt arrangemang som friluftsförbundet ordnar varje år. Den här gången kämpade en del av våra föräldrar och vi ledare för att få linbanan så varm som möjligt. En mycket uppskattad dag av alla!

Vår andra träff hade vi utanför Färgelanda den 19/10 och 7 barn kom med sina föräldrar.(många var sjuka denna omgång). Vi besökte Örtaberget och Eva och Roger som bor på gården visade oss runt. Här fanns hönor, fiskar, en tipi och en fantastisk grillplats som vi passade på att använda till både korv och krabbelurer. Vi lekte en lek, där man behövde samarbeta och hitta olika naturmaterial i olika påsar. Att hitta ett likadant föremål som vi ledare visade upp. Vi sjöng sånger inne i tipin och avslutade med en runda i ett gigantiskt växthus där vi fick provsmaka tomater.

Vår tredje träff hade vi i Färgelanda den 16/11 och 10 barn kom med sina föräldrar. På vägen in till vår Mullegran hade vi aktivitetskort "bli stor", "liten" under sten o.s.v Vi hittade två hinkar som hängde på en pinne och i ena hinken fanns en sten. Barnens uppgift var att samla kottar för att se hur många kottar vi kunde få tills det blev jämvikt med stenen. 63 stycken kottar listade barnen ut att det blev. Efter detta målade vi med vattenfärger och med olika naturmaterial.(mossa, kvistar,



torkade bär) och målade av olika saker som finns i vår natur. Några valde att måla av Mulle. Som avslutning använde vi ett stormkök och poppade popcorn på det. Tänk att man kan poppa popcorn i skogen sa barnen.

Vår fjärde träff fick bli avslutningen på terminen och den hade vi tillsammans med strövargruppen den 7/12. Vi gick tomtestig som blivit en tradition hos oss, tyvärr var inte vädret på

vår sida, men trots detta var vi 60 personer i skogen. På vägen in till vår gran, gjorde vi en tipspromenad med frågor om saker vi lärt oss. Träffade tre tomtar som bjöd på olika godsaker och Mulle kom också så klart! Barnen fick sina terminsmärken. Sen grillade vi korv tillsammans.

Jimmy och Ramona

Skredsvik

Under våren 2014 har Mulle-gruppen träffats sex gånger från slutet av mars till slutet av maj. Vi har haft elva barn födda, 2007 och 2008, det var fyra tjejer och resterande pojkar, och två ordinarie ledare. Första gången var vi på Mulleplatsen där vi läste Mullesagan och hade lite lära känna övningar samt gick igenom reglerna. Andra gången var vi vid Hällristningarna i Kolsby och tittade på fornlämningar. Tredje gången pratade vi om allemansrätten och grillade korv på Mulleplatsen. Fjärde gång besteg vi Högåsberget med av samarbetsövningar. Femte gången var vi på Mulleplatsen och hade hitta vilse. Sista gången hade vi avslutning då vi bjöd med föräldrar och syskon, vi var på Saltkällans badplats. Vi hade lekar och samarbetsövningar tillsammans.

När vi träffas brukar vi gå dit vi ska vara, lägga ryggsäckarna vi vårt ryggsäcksträd, sätta upp vår Mulle-flagga, ha samling och fika förstås. Vi leker och sjunger tillsammans och tittar på och pratar om olika saker i naturen. Mulle träffar vi i skogen någon och pratat om naturen och djuren.

Under hösten 2014 har Mulle-gruppen träffats fem gånger från slutet av augusti till oktober. Vi har haft tio barn födda 2008 och 2009 då vi hade fem flickor och fem pojkar och två ordinarie ledare. Första gången var vi på Mulleplatsen då vi gick igenom lite regler och fick lära känna de nya barnen som har börjat. Vi läste även Mullesagan. Andra gången var vi i Viken där vi pratade lite om sjö och strandvett vi letade också olika strandfynd som vi sedan pratade om. Tredje gången pratade vi om allemansrätten och grillade korb på Mulleplatsen vilket är väldigt uppskattat. Fjärde gången pratade vi om hur man gör när man hittar vilse och vi övade även på att leta rätt på en som var vilse. Sista gången för terminen var det avslutning som vi hade tillsammans med Strövar/Lufsargruppen, vi bjöd in föräldrar och syskon till en hinderbana och korvgrillning.

När vi träffas brukar vi gå dit vi ska vara, ha samling, fika, leka och sjunga tillsammans. På samlingen har vi pratat om hösten, svampar, djur och olika saker i naturen. Vi har träffat Mulle i skogen vi några tillfällen.

Strövare

Skredsvik

Under vårterminen hade vi elva barn nio pojkar och två flickor i gruppen. Vi träffades sex gånger. Första gången vi träffades hade vi ett uppstartssnack med barnen om vad man gör när man är en strövare, vi pratade med dem om hur de ville att vi skulle gå vidare med lägret. Vi pratade om hur vi skulle förbättra vindskyddet inför kommande övernattnings. Andra gången var vi på Kolsby och tittade på Hällristningarna och andra fornlämningar. Tredje gången vandrade vi på Herrestadsfjället, där vi också lagade mat på stormköket och hade samarbetsövningar. Fjärde gången började vi vårt arbete med att förbättra vindskyddet vid lägerplatsen så att den skulle bli klart till avslutningen vi lagade också mat över elden. Femte gången var det planerat att vi skulle vara vid Maltes stig i Saltkällan, men efter önskemål från barnen att vara vid lägret och bygga klart vindskyddet blev det så. Vid sista tillfället var det så dags för övernattnings i vindskyddet. Förra gången vi skulle haft övernattnings fick vi ju tyvärr avbryta pga åska och spöregn. Förväntan var därför extra stor. Det blev en väldigt lyckad övernattnings och barnen var väldigt nöjda.

Under hösten var vi ute fem gånger och då var vi 14 barn varav 3 flickor och resterande pojkar. Denna termin har vi utökat och haft en mixad grupp Strövare/lufsare. Fem av barnen var Lufsare. Första gången var vi på lägerplatsen och hade lära känna då det var flera nya barn i gruppen. Gång två var vi på paddlingstur i Munkedal. Tredje gången var vi på lägerplatsen, grillade korb och bara var. Gång fyra vandrade vi till Bokskogen från Skredsviks skola. Femte och sista gången hade vi avslutning tillsammans med Mullegruppen, föräldrar och syskon. Det grillades korb.

Stigen

I januari samlades vi i Kobacken i Färgelanda. 11 strövare hade kommit och vi började med en kort promenad ut i skogen där vi hade ett litet "möte" om vad barnen ville hitta på under det kommande året och vad som var bra från ifjol. Övernattningen och kanotturen stod högst upp! Sedan gick vi tillbaka och grillade korb och sedan var det pulkaåkning för hela slanten!

I februari kom det 11 strövare och vi samlades vid Rosendal strax söder om Ellenöbron. Först gick vi längs gamla Lelängenbanan innan vi svängde in på Bäverstigen in till Hovsjön. Där



hittade vi en "Bäverhydda" som vindskyddet hette. Längs bäverstigen såg vi lite gamla spår av bäverfällningar. På plats fick strövarna i grupper göra upp eld själva. Sedan grillade vi korv och fikade. Sedan gick vi en annan stig tillbaka längs Hovsjön.

I början på april samlades 14 strövarbarn på Högalid för att lära sig lite om kartor. Vi jämförde en orienteringskarta, med en "eniro" karta och en satellitbild. Sedan gick vi ca 2,5 km i skogen efter orienteringskartan och stannade och kollade på saker längs vägen. Bland annat en ruin och vår första "Mullegran". Vi passade även på att fika ute i skogen och leka en lek. Alla barnen var superduktiga på att hänga med på kartan och ha humöret uppe på vår promenad.

I slutet på april var vi 12 strövare som samlades vid Stigens Folketshus och gick en promenad med karta i skogen och hittade en fin liten sjö med ett vindskydd. Vi fikade och tränade på knopar. Råbandsknop, Dubbelt halvslag och Pålstek. Vi försökte också oss på en tyst promenad där strövarna sedan satt tysta i skogen och skulle lyssna på vad de kunde höra för ljud. Sedan gick vi hem igen. I maj kom 15 strövare till Östersjön när vi skulle ut och paddla kanot i fantastiskt sommar väder! Efter paddelturen grillade vi korv och fikade och sedan lekte vi några lekar och gick en liten promenad.

I juni hade vi avslutning av vårterminen med övernattnin för de som ville. 12 Strövarbarn var med på Ödegården vid Nyckelvattnet i Stigen. Vi paddlade kanot, åkte flotte med motor, badade, hade tävlingar, lagade mat, lyssnade på spökhistorier och hade det trevligt. 8 barn och 7 vuxna var kvar och sov över till söndagen.

Höstens första träff var på Åleslån i september samtidigt som Äventyrsdagen. Vi hjälpte till att bemanna den populära linbanan. Barnen grillade korv och hade en kul dag på Åleslån.

I oktober var vi 8 strövare som samlades vid Stigens Livs idag och vi åkte i bilar upp till St. Hallesjön. Där vandrade vi in till Karolinerstugan (inte Carolinesstuga som Elviras mamma försökte få oss att tro... ;-)). Här grillade vi korv och fikade. Vi övade på knopar, framför allt Dubbelt halvslag, Råbandsknop och Pålstek, med också "Truckers Hitch" som Ylvis gjort en musikvideo om. Trots mycket regn innan så hade vi åter igen turen på vår sida och regnet höll sig borta. Sedan gick vi tillbaka till bilarna och då hade vi nästan gått 6 km. Detta klarade våra duktiga strövarbarn galant...

I november samlades 12 strövare som fick en mycket trevlig promenad i skogarna utanför Stigen vid Borråsberget. Väl uppe hade vi en fantastisk utsikt. Ända bort till Viktors hus... Vi fikade och täljde med knivarna. Bara några få droppar blod lyckades vi skrapa ihop. Så mycket av borgen hittade vi inte. Lite stenhögar och små stenmurar. Sedan gick vi förbi Mullegranen på hemvägen. Massor av sena kantareller hittade vi också.

Det finns inga dåliga kläder, bara dåliga väder!!! Trots att vädret inte visade sig från sin bästa sida hade vi 13 strövare vid den traditionsenliga Tomtestigen som vi brukar avsluta året med. Tillsammans med Mullebarnen, föräldrar och mor- och farföräldrar var vi ca 60 personer i skogen. För 4:e året i rad avslutade vi med en tomtestig där det dök upp tomtar längs vägen och bjöd på glögg, must, chokladbollar, ischoklad, tomteskum och papparkakor. Längs vägen in till mullegranen fanns det också en tipspromenad med Astrid Lindgren frågor som barnen klarade galant. På plats grillade vi korv och fikade. Då dök även självaste Skogsmulle upp och busade med barnen. Det blev lekar mm och allt avslutades med att det delades ut terminsmärken. Vi ser fram mot ett nytt Strövarår 2015!

Tony och Thomas

Åleslån

Frilufsfrämjandet beskriver vad en strövare är:

- Är det året man fyller 7 till man är 10 år (vi har det lite flytande inom gruppen)
- Använder kniv, såg, stormkök, eld och knopar.
- Är på övernattnin, provar orientering och eventuellt paddla kanot.

Vi kommer även i år att ta ut 100kr/barn i terminsavgift (betalas till ledare vid första träffen). Denna avgift använder vi till att köpa in tex avslutningspresent eller material som vi använder under våren.

Vi startar söndag den 7/9. Vi har då fått frågan om att hålla i en bäversafari för de som kommer på frilufsfrämjandets äventyrsdag vid Åleslån. Vi kommer också visa för de som kommer vad vi gjort under åren som strövare och visa lite bilder från våra träffar. Återkom om det INTE är ok att visa bilder. Vi har även i år tagit hänsyn till storhelger när vi planerat höstens tillfällen. Se schema på nästa sida.

Vi ser nu fram emot en ny termin, jag, Henrik (Eskils pappa) och nya tillskottet Mats (Agnes pappa). Jag vet också hur kul vi kan ha denna termin då vi respekterar varandra och lyssnar på ledarna.

Denna termin kommer vi att flytta vårt "basläger" till Kåtan, Krokevattnet på fjället. Detta vet vi kommer utveckla gruppen då vi kommer ha en utgångspunkt som är mer i naturen samt att vi för en dialog med frilufsfrämjandets styrelse i Uddevalla om att ha någon form av "ansvar" vid Kåtan. Men vi återkommer mer om detta då det är bestämt. Viktigt är att det inte är betungande utan bara ger ett ansvar som utvecklar oss.

Vi kommer att samlas gemensamt vid parkeringen vid Krokevattnet (där vi setts tidigare) och gå ihop upp till Kåtan vid de tillfällen vi skall vara där.

Denna höst kommer vi troligen att ta in nya barn från den kö som finns i Uddevalla. Därför vill vi att ni meddelar snarast om ni inte kommer delta under hösten. Detta så vi kan veta hur många nya barn som kan tillkomma.

Patrik Wikström, Henrik Ek, Mats Kronberg

Familjemulle

Åleslån

Antal barn: 13st, Föräldrar:13st.

Vid varje träff tänder vi brasa och grillar korv. Barnen vill gärna leka samma lekar. Så har vi några mullesånger och ramsor som vi tar varje gång. Det plockas mycket skräp som vi pratar sortering och hur det går att återvinna. Vi har alltid tema lappar som sitter uppe på vägen till vår plats. Som vi börjar våra samlingar att prata om vad som står och hur barnen tänker kring det. Tema nu i vår har varit fridlyst och allemansrätten.

23/2 träffades vi i pulkabacken vid Sandersdalar. Vi hade tyvärr brist på snö så det blev tippspromenad om vintern och satte upp ett militärtält som vi fikade i. Vi fick brev ifrån skogsmulle och lekte barnens favorit lek djurscharader.

16/3 träffades vi vid Åleslån. Vi satte upp ett vindskydd och pratade om stanna fåglar och flyttfåglar. Så blev det allemansrätten prat och målning av vårtecken som barnen sett hit in tills. Några barn fick se och höra en trana som flög över oss. Vilket vårtecken. Vi hittade en kastanj som vi satte i vatten hemma hos en ledare.

6/4 träffades vi vid Åleslån och pratade om tranor. Några barn i gruppen hade skapat en trana i naturlig storlek. Vi lekte spindel i ett spindelnät som ledaren satt upp emellan träden och så lekte vi



mullvad genom att blunda och känna oss fram krypande genom att hålla i ett snöre och blunda. Vi gjorde krabbelurer på murrekan. Kastanjen var med och visades upp den fått en lång "svans".

21/4 träffades vi vid Åleslån för konstvandring som sträckte sig till hällerstugan. Där satte vi upp vindskyddet och grillade. Barnen skapade landart. Vi hade tårta med oss som vi även bjöd andra vandrare på.(gruppen fick en fin dagensros) Kastanjen var med och hade blivit ännu längre dags för jorden.

1/5 träffades vi vid Krokestugan . Vi vandrade till Kåtan och fick träffa vackra Fjällfina. Vi pratade om att vara rädda om skogen. Vi såg en ödla och läste om den. Vi poppade popcorn på trangiakök och lekte memory. Kastanjen hade fått ett litet blad och tappat sitt skal.

29/5 Träffades vi vid Åleslån och hävade i bäcken. Fick upp många spännande djur. Vi hittade en död koltrast och fick läst lite om den och begravt. Pratade om vad som hände med den i jorden. Vi planterade vårt kastanjetråd i hopp om att det ska överleva sommaren.

31/8 Första träffen blev vid Bjursjön för tippspaddling med kanoter. Det blev även mete med mask med både abborre och mört napp. Rätt tippsråd var LAXE och frågorna handlade om insjöar.

7/9 Äventyrsdagen träffades vår grupp och skapade båtar som sedan provades i den vackra bäcken. Det skapades i bark, papper och målades i vackra färger. Alla fina båtar flöt och fungerade fint. Vi lekte och träffade Skogsmulle.

21/9 Träff vid Åleslån med Skogsmullebesök som hjälpte oss baka magbröd och skaka gräde till smör. Vi passade på att leka massa olika lekar med Skogsmulle och letade efter små kryp med lupp.

12/10 Åleslån träff med skogspromenad med massa olika utmaningar och funderingar ifrån både Skogsmulle och Skräplisa. Mycket svamp och fågel prat och mycket skräp som vi fick ta tillvara på. Vi samlade pinnar och lekte plockepinn och byggde en hinderbana som barnen sprang om och om igen. Härligt höstlig träff med både kantarell fynd och några spännande fåglar.

2/11 Åleslån träff med Hitta vilse spåret. Lekar och pyssel.

23/11 Träffades vi för reflexspår på Bulid. Alla barn och vuxna hade reflexvästar och ficklampor så gick vi ett spännande reflexspår med olika utmaningar att komma ihåg. Avslutades med at skogsmulle satt vid brasan i slutet och delade ut terminsmärkena.

Maria Möller och Kikki Waldäng

Äventyrliga familjen

Skredsvik

Äventyrliga Familjen är en av Friluftsrämjandets nyare verksamhetsformer, där hela familjen är med och gör olika äventyr i närområdet. Vi har under hösten provat denna verksamhet i liten skala för att se hur det fungerar och så småningom kunna hjälpa andra grupper igång. Planeringen har utgått från att vi ska göra olika saker på olika platser och att ledarnas och familjernas kunskap och nyfikenhet ska vara en grund i vad gruppen hittar på. Tanken är också att lägga en del träffar på lokalavdelningens arrangemang och ta del av andra grenar och ledares kunskap och verksamhet, t ex paddling, skridskor och geocahing. Denna första termin planerade ledarna i förväg. Vid en fortsättning är tanken att gruppen planerar tillsammans.



Under hösten har gruppen haft träffar fem gånger från september till slutet av november. Vi har varit fyra familjer med barn i åldrarna 6 till 11 år och två ordinarie ledare: Beatrice Karsten och Agneta Olsson. Föräldrar har naturligtvis också varit med.

I början av september startade vi med en planeringsträff. Äventyren startade med en toppentur till toppen av Smörkullen i Skredsvik, Uddevalla i slutet av september. Vi hade en skön vandring i skogen upp och sol och vind på toppen. Härlig utsikt och perfekt ställe för att prata kompass och karta. I lä tände vi eld för grillning och krabbelurer.

Nästa gång åkte vi till Saxenhof utanför Ljungskile och tittade på grottor och grytor i ett härligt höstlandskap. En regnig lördag i oktober åkte vi till Hunneberg och tittade på fler grottor, västgötabergens olika lager, gick en naturstig vid Bergagården och lagade mat över öppen eld. Höstens sista träff var planerad till fackeltåget till Hällerstugan, men väldigt få deltog.

Vi ledare upplever detta som en bra verksamhetsform för att få friluftsintrasserade familjer att vara med i vår verksamhet. Förhoppningsvis kan fler grupper starta framöver.

Skogsmulle i Förskolan

Lancasters Förskola

Mål: Att få barnen intresserade av naturen och dess skiftningar, ge dem möjlighet att vistas i skogen och upptäcka denna.

Gruppen består av 18 barn och vi har vid 15 tillfällen träffats i "vår" skog.

Att få se skogen i olika skepnader under årstidernas gång är spännande och lärorikt för barnen. Att vara i skogen på vintern med snö och kyla, se spår efter djur och kanske följa dem en bit är roligt samt att det föder många frågor/ tankar över hur de klarar sig på vintern. Att få lära sig se tecken i naturen när våren är på väg och följa hur djuren vaknar igen är viktigt för barnen att ta del av för att förstå kretsloppet och sambandet i naturen. Samma sak gäller på hösten när vi tar del av naturens förberedelse inför den kalla årstiden. Att ta vara på barnens vetgirighet och vilja att lära.

Innehållet i våra träffar skall vara varierat med faktainslag, lekar, egna reflektioner/ idéer från barnen. Planeringen av innehållet vid varje tillfälle ser jag som ett stöd men att vara flexibel och ta vara på barnens intresse är det väsentligaste för att ett lärande skall ske.

Lärande är något vi gör tillsammans med andra. Kunskapsinhämtande sker i samspel med andra.

"Mulleverksamheten" är mycket populär och eftertraktad. Barnen är intresserade och visar glädje/ förväntan när vi går iväg till skogen.

Anna-Karin Carlsson

Äsperöds förskola

Mål:

Att samverka i grupp

Att kunna följa en instruktion

Att uppleva glädjen och tryggheten i en grupp där vi hjälper varandra

Att upptäcka livet i naturen och vara aktsam om det som lever

Att lära sig något om allemansrätten

Att lära sig enkel friluftsteknik

Att ha roligt tillsammans i naturen

Att gå igenom Hitta Vilse-utbildning för barn.

Våren -14.

Gruppen består av 16 barn födda -08, som under hösten -13 träffats vid nio tillfällen (3 tim./gång) i vår Mulleverksamhet. Vår Mulle som kommer tre gånger per termin heter Gunilla Sunedahl. Åsperöds förskola arbetar med Grön Flagg. I år är temat Närmiljön.

Ur förskolans uppdrag: Förskolan ska lägga stor vikt vid miljö och naturvårdsfrågor. Ett ekologiskt förhållningssätt och en positiv framtidstro ska prägla förskolans verksamhet. Förskolan ska medverka till att barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet i naturens kretslopp.

Nu under vårterminen fortsätter vi och avslutar vårt tema närmiljö som vi väver in i vår Mulleverksamhet. Vi har arbetat med vår gemensamma karta över vägen från förskolan till naturreservatet Turessdalar. Barnen har varit med och ritat in vad som finns på vägen och inne i naturreservatet Turessdalar.

Lpfö 2.1 Normer och värden

Mål: förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Lpfö 2.2 Utveckling och lärande....

Mål: förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära.

Mål: förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande.

Mål: förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att urskilja, utforska, dokumentera, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap.

Genom gemensamma upplevelser får vi en känsla för vår natur. Vi repeterar Hitta Vilseutbildningen, som barnen lärt under hösten. Vi aktualiserar Allemansrätten utifrån årstiden, då skog och djur vaknar efter vintern, inte störa och inte förstöra. Vi upplever skogen med alla våra sinnen, vi lyssnar, vi känner, vi rör oss i terrängen, vi smakar, vi luktar och vi ser en fantastisk "gammalskog", ett litet naturreservat nära förskolan. Naturreservatet heter Turessdalar och är vår bas. Vid ett tillfälle på våren besöker vi Källsvattnet, en liten tjärn, där barnen får håva smådjur. Vi har med oss förstoringsglas, lappar och bestämningsnycklar.

Efter vårterminens slut börjar dessa barn i förskoleklass. Vi avslutar terminen i skogen med att bjuda in familjerna på tipspromenad om allemansrätten och korvgrillning.

Hösten -14.

Den nya gruppen består av 16 barn födda -09, som träffas vid nio tillfällen, (3 tim/gång). Inför start i förskoleklass ger vi barnen möjlighet att lära känna varandra och samverka i grupp, att kunna följa en instruktion, lära sig lite om allemansrätten och enkel friluftsteknik (hur är man klädd, vad har man i ryggsäcken?). Målet är framför allt att ha roligt tillsammans och att upptäcka livet i naturen och vara aktsamma om det som lever. Vid ett tillfälle går vi igenom Civilförsvarets HittaVilseutbildning för barn. Då befinner vi oss i en annan skog i vår närmiljö.

Inför varje termin får barn och föräldrar en planering där de kan se vilka datum och aktiviteter som är aktuella. Föräldrar är välkomna att vara med oss i skogen. Som ett avslut varje termin har vi kalas i skogen och då bjuder barnen in sina familjer. Den här terminen har vi börjat ett nytt Grönt Flaggtema som är vatten. Vi har studerat vattnet på vägen dit och i skogen. Hur ser det ut? Hur låter det? Hur mycket vatten är det? Vi har haft med oss regnmätare och placerat en regnmätare under en tät gran och en regnmätare under bar himmel. Vi mätte regnet under en fyraveckorsperiod. Blev det någon skillnad? Barnen har vid flera tillfällen haft möjlighet att måla med vattenfärg i skogen på papper. Efter vi varit i skogen dokumenterar barnen vad de varit med om i en egen bok.

Under vinteruppehållet träffas barnen och får tova sina sittunderlag. Barnen får också möjlighet att pröva på friluftsliv på vinterhalvåret så som pulkaåkning och skridskoåkning.

Susanne Lehtinen och Inger Book

Montessoriförskolan Pärlan

Pärlan har under året bytt ägare och Mulleverksamheten är tyvärr nedlagd.

Naturskolan

Under året har Naturskolan haft besök till Åleslån av två förskolegrupper, 26 grundskoleklasser, två gymnasieklasser samt en grupp med ungdomar ifrån alla nordiska länder (Uddevalla kommuns vänortssamarbete). Exempel på aktiviteter vi genomförde på Åleslån: håva i bäcken, småkryp på land, livet förr på en bondgård, svamp, eld, matlagning samt vandring på nya leden från Kurveröd till Åleslån.

Naturskolan deltog på Friluftsförbundet's årliga Äventyrsdagen och erbjöd de förbipasserande besökarna att pröva på att håva i bäcken. Det var mycket uppskattat!

I samband med Framtidsdagarna i oktober klädde Naturskolans personal ut sig till Mulle och Skräplisa och invigde, tillsammans med barn ifrån Ängabos förskola, Uddevalla kommuns symbolträd - en gammal ek vid Kurverödsleden. Invigningen fick en helsida med flera bilder i Bohusläningen.

STYRELSE OCH KONTAKTPERSONER

STYRELSEN

Ordförande	Hans Rengman
V Ordförande	Erik Bergström
Sekreterare	Eva Simonsson
Kassör	Lars Wasshede
Ordinarie ledamot	Birgitta Wahlberg
	Jan Skoglund
Suppleanter	Ingemar Nilsson
	Bertil Petersson
Adjungerad	Anna Henriksson (föreståndare för Naturskolan, Åleslån)
	Birgitta Otterholm (del av året)
Revisorer	Bengt Alm
	Mikael Reinhardt
Revisorssuppleanter	Åsa Persdotter
	Johanna Alm
Valberedning	Junis Lindqvist
	Bengt Göransson

Styrelsen har hållit 10 ordinarie styrelsemöten under året.

REPRESENTATION

Region och riks

Vid Region Västs årsstämma i Göteborg deltog Eva Simonsson, Birgitta Wahlberg och Hans Rengman. Hans Rengman invaldes i Regionstyrelsen – fyllnadsval för 2014.

Vi hade i år ingen representation på Ungdomsstämman och Riksstämman.

Studieförbundet

Birgitta Wahlberg, Lars Wasshede, Hans Rengman deltog vid årsmötet. Åsa Persdotter och Bengt Orsmalm ingår i SFs styrelse.

SEKTIONSLEDARE

Vardagsvandring	GunInger Lindskog Anita Wireby
Långfärdsskridsko	Bengt Orsmalm Richard Orsmalm
Vandring	Bertil Petersson
Kajak	Hans Rengman
Barn	Agneta Olsson Maria Möller, (fr hösten)

STUGVÄRDAR

Kärrestugan	Maria Nobel Stefan Nobel
Hällerstugan	Bengt Alm Junis Lindqvist Mikael Reinhardt Johan Hagström
Kölnestugan	Mikael Pettersson
Krokestugan	Eva Simonsson Birgitta Wahlberg Anita Wireby
Kåtan	Bengt Alm Junis Lindqvist
Åleslån	Anna Henriksson Helen Grantz

UNDERHÅLLSGRUPPER

Stugor	Ingemar Nilsson Holger Luttschwager Lars Wasshede
Leder	Bertil Petersson Junis Lindqvist Hasse Dittmer
Skidleder	Stefan Mellgren Tryggve Edström

BOHUSLEDSADOPTÖRER

Anita och Bertil Wireby med familjer
Holger Luttschwager, Hasse Dittmer och Tore Andersson
Yvonne Andersson och Patrik Olsson
Marion Hallsten och Ellinor Gustavsson

STYRELSENS TACK

Styrelsen för Uddevalla lokalavdelning av Friluftsförbundet vill härmed varmt tacka alla aktiva, ledare, funktionärer och samarbetsparter för det gångna året. De aktiviteter som lokalavdelningen genomfört och den uppskattning och uppmärksamhet vi alla mött har bara varit möjlig genom era stora arbetsinsatser och ett stort engagemang i friluftslivsfrågor.

Vi tackar även Studieförbundet för inspirerande samverkan och ett gott stöd i utvecklingsarbetet samt Uddevalla kommun för kontinuerligt och positivt samarbete i olika frågor.

Uddevalla 2015-02-20

Hans Rengman

Erik Bergström

Eva Simonsson

Lars Wasshede

Birgitta Wahlberg

Jan Skoglund

Ingemar Nilsson

Bertil Petersson